

ತ್ವರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಹ ಮೂರನೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲೆಡೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಹ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಬಡರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಅನರಕ್ಷತೆ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ, ಅನೈರ್ಮಲ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಅನಾರೋಗ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ 48 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು 250 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರು ಅಂದರೆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ. 35 ರಷ್ಟು ಜನರು ಇನ್ನೂ ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವರು. ಪೌರಾತ್ಯ ಏಷಿಯಾ ದೇಶಗಳಾದ ಚೀನಾ, ತೈವಾನ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ, ಮಲೇಶಿಯಾ ಮತ್ತು ಸಿಂಗಪೂರಗಳಂತಹವುಗಳು ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ 2-3 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ. (ತೀಲಂಕಾ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಿದೆ.

ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷಿ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬೇಸಾಯಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಹವಾಗುಣ ಸಹ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಶೇ.30 ರಷ್ಟು ಬೇಸಾಯಯೋಗ್ಯ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ಸುಮಾರು 117 ಸೆಂ.ಮೀ. ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರತವು ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಹಾಗೂ ನಿಯಾತ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಶಕ್ತವಾಗುವಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು, ಅಲ್ಲದೇ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಅರಿಶಿನ, ಶುಂಠಿ ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಾಗೂ ಔಷಧಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಹ ಭಾರತವು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ನಾವು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ಇದೇನೂ ಅಂತಹ ಅಗಾಧ ಬೆಳೆವಣಿ ಗೆಯಲ್ಲ, ಚೀನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮಗಿಂತ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಚೀನಾ ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಾವಿನ್ನೂ ಗೋಧಿ, ಹತ್ತಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಷಾದನೀಯ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಘನತೆಯನ್ನು ತೋರಲು ಹಣ್ಣು ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲವೊಂದು ಅಘಾತಕಾರಿ ಅಂಶಗಳು ದೇಶದ ಕೃಷಿಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿವೆ.

ಅ) ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಾಲಿಕತ್ವ ಹಾಗೂ ಸಾಗುವಳಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು :-

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿತಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಜಾರಿಯಿಂದಾಗಿ ಉಳುವ ಜಮೀನುಗಳ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಗ್ಯ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಎರಡು ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷ ಕಳೆದಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಹಂಚಿ-ಹೋಗುತ್ತಲಿವೆ.

ಪ್ರಚಲಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಲಾವಣ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರೂ ಸಹ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ, ಬೇರೇನಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಲು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಲಾವಣ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆವ ಅನುದಾನಗಳು ಸಹಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವತ್ತ ರೈತರ ಆಸಕ್ತಿ ಸಹಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ.

ಆ) ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ :-

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಾಮೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ಕೃಷಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ವಸ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ

ಅಷ್ಟೊಂದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಅತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಹ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಟ್ಟು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ.1ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆರು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಹಾಗೂ ಎರಡು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿದ್ದರೆ, 57 ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್, 19 ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ 40 ದಂತ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ.

ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹತ್ವದ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅನುಭವಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಗಾಧವಾದವು, ಆದರೆ ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತರು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಕೂಗು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಭವನವನ್ನು ತಲುಪದಷ್ಟು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದೆ.

ಇ) ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖ :-

ಕೃಷಿ ಉದ್ಯೋಗ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ನಷ್ಟ ಸಂಭವ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಹಾ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಬೀಜ, ಕೂಲಿಯಾಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮೊದಲಾದ ಕೃಷಿ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತುಂಬಾ ಏಳುಬೀಳುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಾಗ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭವನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಕಬಳಿಸಿ, ರೈತನಿಗೆ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಪಾಲನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ) ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹಣತೊಡಗಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖ :-

ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಾಗ ಹಣತೊಡಗಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುವುದು ತೀರ ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಡ್ಡಿದರ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಲದ

ದುರುಪಯೋಗ ಹಾಗೂ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಹಾ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತರುವ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಒಂದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಭೂಮಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಕಳೆನಾಶಕ, ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ, ಉತ್ತಮ ಬೀಜಗಳ ಖರೀದಿ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಖರೀದಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ತೊಡಗಿಸಲು ರೈತರು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಉ) ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಲಸೆ :

ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸತತವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಲಾಕಾರರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಪಟ್ಟಣ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಬರಗಾಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನರಸುತ್ತ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋದವರು ಕ್ರಮೇಣ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಲಸೆಯಿಂದಾಗಿ ನುರಿತ, ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಕಲಿತ ಹಾಗೂ ಔದ್ಯಮಿಕ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನ ಅಧೋಗತಿಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಸಹ ಕೃಷಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕೃತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ರಂಗಸಜ್ಜಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ:

1) ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಕೃಷಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ :-

ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಕೃಷಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳ

ಕನಿಷ್ಠ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಚೊತೆಗೆ ಇಂತಹ ಕೃಷಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ವಿಭಜನೆ ಹಾಗೂ ಹಂಚಿ ಹೋಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋದ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಹೊಸ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಖರೀದಿ ಈ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಕೊಡುವ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಒಂದೈದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

2) ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :-

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು, ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯತೆಯನ್ನು ತರಲು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೃಷಿ ತರಬೇತಿ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಲು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

3) ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು. :-

ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸಂಸ್ಕರಣಗೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯ ಸೇರಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವಂತಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರವಾದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣವುಳ್ಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

4) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಜನರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದು :-

ರೈತರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕಲವು ಸಂಘಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಂಡಳಿಗಳು, ಸಮಿತಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಶೇಖರಣೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಉತ್ತಮ ಫಲ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅನುದಾನ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಕೆಲಸಗಳ ವಿಂಗಡನೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕತ್ವ, ಜನರ ಲವಲವಿಕೆಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವೊದಲಾದವುಗಳು ಉತ್ತಮ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುವ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳು.

ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳು :-

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೃಷಿ ಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಬಡರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಲ್ಲ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು. ಕೃಷಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಕೆಲವೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಒಂದು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ತೊಂದರೆದಾಯಕ ಧೋರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಭೂಪಟದ

ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಹೋದ ಹಿಡು ವಳಿಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಒಳಸುರಿಗಳು ಸಹಾ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನುರಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಾವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಕೃಷಿ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ತೊಡಗಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆಹೊಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಹಿಡುವಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಹ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಈಗ ಅತೀ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ತರಬೇತಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಪ್ರಸಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಆಧುನೀ ಕರಣಗಳು ತ್ವರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತರಬಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪ ಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ನಮ್ಮ ಧೈಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತಾದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ.

ಬಾಲಚಂದ್ರ ಕೆ. ನಾಯ್ಕ , ಜಯಶ್ರೀ ಹಂದಿಗೋಳ

ಮತ್ತು ಸಿ.ಪಿ. ಅಮೃತಾ

ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

